

Högt och
lägt i
Berlin

Konsten är viktig i Berlin. På Arte Luise Kunsthôtel har varje konstnär ansvar för sitt eget rum. Lyckas man locka många gäster till sitt rum får man också en större del av vinsten.

Europas egentliga kulturhuvudstad heter Berlin. Allt om Hotell och Resor fick ta del av stadens oöverskådliga utbud av rock-klubbar, konsthôtel, kebaberior och vinbarer.

Berlin är lite ruffigare, lite punkigare, föder lite mer kreativ frihet. Precis som det ska vara i en riktig storstad.

»TEXT CHRISTIAN VON ESSEN »FOTO CHRISTIAN VON ESSEN, ARTE LUISE KUNSTHOTEL OCH RITZ-CARLTON

ATT ENS FÖRSÖKA skaffa sig en överblick i en världsstad som Berlin på en helg är förstås en befängd idé – en stad ska nämligen inte gå att tåmja. Hur många guider eller handböcker man än skriver eller läser, har staden ändå förändrats under tiden.

Berlin är på många sätt förlåtande. Efter att ha pressats hårt av märkliga ideologier är locket onekligen bortlyft från grytan. Ibland går liberalismen nästan för långt åt andra hållet, men för konstnärer, musiker och kreatörer är det fortfarande hit många söker sig för att kunna andas. Det märks i Berlins gatubild. Dessutom är det iögonfallande att åldern inte har någon betydelse i staden. Den svenska åldersnojan är som bortblåst, och att vara sextio år på nattklubb är ingenting man bryr sig om. I vissa avseenden visar Berlin upp sig som man vill att världen ska vara.

Arte Luise Kunsthôtel

Konstnären Theresa Mars fyra meter höga svartvita collage av kroppar och mönster, ögonblick och öden, ger mig nästan svindel. Men du bör förstås ta på dig de konstnärliga bågarna om du ska bo på Arte Luise Kunsthôtel – redan när man ser den enorma hästmulen utsprungen ut receptionens västra vägg anar man konceptet. Femtio konstnärer har fått skapa varsitt rum på hotellet, vars epicentrum består av en

lummig innergård, mitt i Mitte, mitt i Berlin.

I 512:an pågår en ständig lek med dimensioner. Badrummet är lika stort som ett medel-svenskt vardagsrum, med ett handfat för storfamiljen och en spegel för jättar. Längre fram i den kliniskt vita korridoren finns en stor walk-in-closet; till höger sovrummet med två enorma väggmålningar som möter varandra – färg mot svartvitt. I hörnet ligger en bok där gästerna kan kommentera, berömma, problematisera eller bara skicka en hälsning.

Kerstin Berger grundade Luise 1999, ett stenkast från den fallna Berlinmuren. Som gallerist föddes idén om ett hotell där konstnärerna själva skapade rummets karaktär. Kontaktnätet fanns ju på plats.

– Mina vänner tyckte jag var galen som skulle öppna ett hotell i det här området. Det var oerhört nedgången, och det fanns ingenting här.

Tio år senare låter det annorlunda. Kort efter hotelletableringen beslöt sig den tyska regeringen nämligen för att flytta den politiska administrationen från Bonn till den nya huvudstaden Berlin. Därefter har området kring Luisenstrasse blivit ett politiskt, finansiellt och medialt nav, i hjärtat av Berlin. En ren lyckosatsning med andra ord.

– Vi hade förstås ingen aning om vad som skulle hända här, säger Kerstin. Men man kan säga att vi är väldigt nöjda med utvecklingen.

Kerstin Berger grundade Arte Luise Kunsthotel 1999.

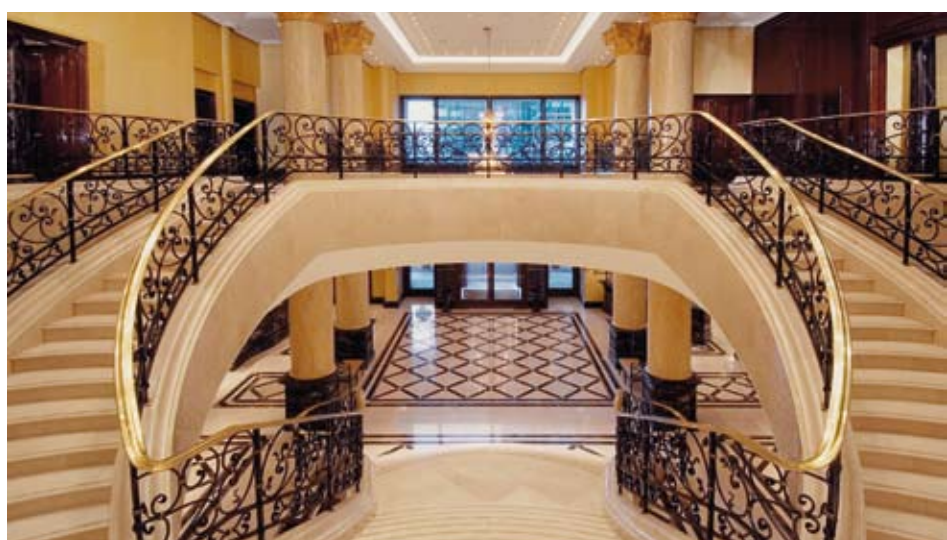
Luises koncept är lika sympatiskt som enkelt: Femtio rum, femtio konstnärer. Alla jobbar ideellt med att dekorera sitt eget rum, men tar därefter del av rummets intäkter. Ju populärare (och spektakulärare) rum man lyckats skapa, desto mer klirr i konstkassan. En gång om året sammanställer Kerstin Berger de olika rummens intäkter och betalar ut pengarna till respektive konstnär. Förutom pengar får de dessutom en veckas fritt boende i "sitt" rum – en utmärkt reklamplats och en trevlig representationsmöjlighet för fattiga skapare.

– Vi skriver kontrakt på två år i taget med våra konstnärer, och vi försöker uppdatera eller byta ut rum med jämna mellanrum. Vi vill att våra gäster alltid ska känna att det hänt något nytt. www.luise-berlin.com

Traditionell prakt på Ritz-Carlton

The Ritz-Carlton på Potsdamer Platz omges av höga fönsterskyskrapor, som om begreppet finanskris aldrig myntats. Det samma gäller för insidan av det anrika lyxhotellet: träpanel,

Mitt på Potsdamer Platz tronar The Ritz-Carlton över torget med en överlägsen blick. Det ståtliga lyxhotellet är nämligen inget för alla.

Många brudpar väljer Ritz-Carlton på smekmånaden. Servicenivån är skyhögt, och många hotell i kedjan har egen butlerservice.

kristallkronor, guldfärg och heltäckningsmattor får en att färdas in i villfarelsen om en annan värld – och en annan tid.

I club lounge viskas det. Affärsresenärer läser Financial Times-bilagor om yachter och smuttar på te eller tar för sig av buffén som byts ut fyra gånger under dagen. Ett glas champagne trollas fram. Mitt på dagen, mitt i livet.

Rummet andas naturligtvis samma typ av manliga, eksträbelamrade elegans, med ett vdosande skrivbord som epicentrum. Fem vackra chokladpraliner väntar på sin dom.

Trots att Ritz-Carlton är sig likt över hela världen, känns både inredningen och stämningen extra passande här i Tyskland. Rustikt, ordentligt, mustigt, elegant. Det är också en servicenivå som imponerar.

White Trash Fast Food

White Trash Fast Food är ett eklektiskt och legendariskt nav i forna Östberlins kokande rockgryta. Med en märklig och osökt blandning av orientaliskt palats, medioker kinakrog, burlesk krogshow, irländsk pub och bira-och-burgarställe för bröljande expats lyckas WTFF ändå hålla integriteten på topp. Det märks inte minst på personalen, som i ena stunden känner för att bjuda på shots för att du verkar hängig, för att i nästa stund ihärdigt ignorera ditt fingerviftande och ge dig en utskällning för att du filmar eller fotar (Berlins drogliberalism har föranlett denna mer eller mindre uttalade överenskommelse i klubbvärlden).

Två scener finns till förfogande – i källaren spelar olika band eller djs varje kväll. Stänger

Wolfgang Sinhart är en välklädd legendar i Rockberlin. Tillsammans med amerikanen Wally Potts driver han populära och världsberömda White Trash Fast Food.

Om andan faller på kan du boka en tatueringstid när du väntar på maten. Men är du onycter får du vända dig någon annanstans för gaddningen.

Personalen på White Trash är uppfriskande uppriktiga. Dessutom hatar de att bli fotograferade. Här i källaren spelar nya band varje kväll.

gör man när man känner för det, eller när du inte spenderar tillräckligt mycket pengar. Det kan bli klockan tre, sex eller tio på morgonen. Vill du tatuera dig är det bara att kila ner till tatueringstudion.

Wolfgang Sinhart är en legendar i rock-Berlin, både som trummis och club manager på

Kreuzbergs bästa pizza finns på Casolare, bland gatumusiker, frilansande bokningsagenter och ekologiska barnfamiljer.

White Trash. Han döljer effektivt sin tatuerade torso med skraddarsyddas skjortor och snygga kavajer. Som en stilig försvarsadvokat stryker han runt bland skapelses många skrymslen och vrår för att se till att gäster och personal har det bra. Det var Los Angeles-kocken Walter "Wally" Potts som grundade White Trash 2002. Sedan dess har klubben satt sig på kartan som stället man som rockband ska spela på i Berlin. Samtidigt spelar den rustika och välsmakande maten stor roll, liksom den otvungna no bullshit-attityden som genomsyrar hela etablissemangen. Gör du dig ovän med ägare och personal har du inte mycket där att hämta. Fångar du deras hjärta har du ett nytt stamhak.

www.whitetrashfastfood.com

Finpizza på hippa Casolare

Stadsdelen Kreuzberg har gått samma öde till mötes som sina fränder i New York, London och Stockholm – hippa, nyblivna föräldrar som tränar yoga, köper ekologiskt och jobbar med media, omgivna av spexande hippies och bittra pundare som tycker det var bättre förr. Men liksom alla Sohos och Sofos är Kreuzberg också fortfarande ganska skönt, och ständigt fullt av överraskningar. Restaurangen Casolare är, om inte en omtalad Berlinsk knutpunkt, så i alla fall ett naturligt häng för bakfulla musiker, helglyxande barnfamiljer och lata studenter. Anledningen är både den centrala belägenheten vid floden och – desto viktigare – de fantastiska och högst prisvärda pizzorna.

Rökförbudet är lite godtyckligt i Berlin - liksom mycket annat. På Kirk råder familjär och höstmysig stämning året runt. Då passar det nästan med lite rök i baren.

Kirk

Trendigt, småsofistikerat men ganska oprentiöst litet vattenhål med retrotouch i östra Kreuzberg vid Schlesisches Tor. Här röker man cigaretter, lyssnar på vinyl, dricker vin och pratar om livets väsentligheter. Är det kallt kanske man tänder en brasa.

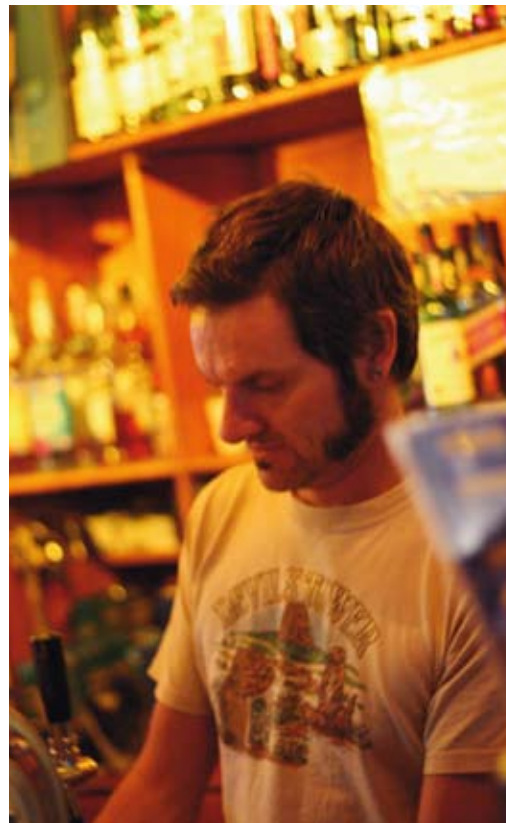
www.kirkbar-berlin.de

Ankerklause

Komplett med rustik skeppsinredning guppar Anker pålitligt på floden vid Kottbusser Damm och serverar enorma pilsner till gladlynta her- rar, rockande hipsters och romantiserande par. Skön, sjöbusig atmosfär och sittplatser ute på däck gör att en eftermiddag snabbt blir kväll på Ankerklause.

www.ankerklause.de

Ankerklause är ett utmärkt vattenhål på vattnet. Stig ombord från gatan och kliv ut på baksidans trånga däck för att njuta av eftermiddagssolen med en kall öl.

Mysliwska

Ett par kvarter upp från Watergate ligger bland annat Mysliwska, ryskt småkarg och opretentiös bar med odefinierbar publik. En hederlig gammal vinyl-dj står och peppar hipsters, tweedgubbar och studenter att festa vidare. Ute på trottoaren finns sittpallar och små bord, vilket gör att du blir ytterst deltagande i kvällspulsen på bartäta Schlesischestrasse.

Försök säga "Schlesischestrasse" till taxichauffören efter några drinkar. Om du lyckas har du ett litet koppel av trevliga barer och klubbar att ägna dig åt. Här är Mysliwska.

»...klubben har ett enormt utedäck där vackra nattklubbare minglar, hånglar, röker och byter visitkort till en vacker bakgrund av glittrande gryningssol över floden Spree.«

Watergate

Som ett pulserande hjärta i Berlinnatten ligger nattklubben Watergate och dunkar ut monoton house och techno precis vid vattnet. Faktum är att klubben har ett enormt utedäck där vackra nattklubbare minglar, hånglar, röker och byter visitkort till en vacker bakgrund av glittrande gryningssol över floden Spree. På insidan pågår den oändliga parningsritualen på dansgolvet i två plan, med ofta internationellt erkända djs. När vi klockan tre instinktivt gäspar och tittar på klockan rynkar Berlinborna förvånat på ögonbrynen. "Det brukar vara bäst här runt klockan 08", säger någon och dansar vidare. Vi inser att vi spelar i en helt annan liga.

www.water-gate.de

Gryningsvy från nattklubben Watergate, sekunder innan vakterna kommer rusande med bryska förmaningar. Fotoförbudet på klubben går inte att missa - däremot går det att trotsa, på egen risk.